

Vážení klienti a obchodní partneři,

srdečně Vás zdravíme v roce 2013 s druhým čtvrtletním vydáním newsletteru naší advokátní kanceláře.

Upřímně děkujeme za Vaše pozitivní ohlasy na předchozí číslo. Velmi nás potěšily a inspirovaly. Doufáme, že i toto vydání Vám přijde vhod a těšíme se na Vaše případné reakce či otázky k dotčené problematice.

Tentokrát Vám kromě tematického článku a legislativních novinek nabízíme program speciálních měsíčních newsletterů, které budeme vydávat za účelem Vašeho postupného seznamování s rozsáhlou rekodifikací soukromého práva, která vstoupí v účinnost již za necelý rok. Věřte nám, že i poté, co pro Vás vyselektujeme oblasti obchodního a občanského práva, které jsou pro Vás z našeho pohledu nejpalčivější, uznáte, že rozsah dopadu rekodifikace je enormní, ať už po stránce obsahové, terminologické či systematické. Rádi bychom Vám tedy pomohli v orientaci v této masě legislativních změn.

V závěru tohoto čísla naleznete rozpis vybraných oblastí rekodifikace, které budou speciální měsíční vydání pokrývat. I v tomto případě platí, že velmi oceníme Vaše ohlasy či dotazy. Vzájemné sdílení podnětů k dotčené problematice bude pro obě strany přínosné.

Pravidelné čtvrtletní newslettery (bez zaměření na rekodifikaci) budou vycházet i nadále.

Děkujeme za Vaši přízeň.

S přátelským pozdravem,
Alois Šatava, společník

Téma čísla

DEVÁTÁ NOVELA ZÁKONA O OCHRANĚ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

- ÚOHS promine či sníží pokutu výměnou za dobrovolnou spolupráci či doznání.
- ÚOHS nemusí šetřit každé protisoutěžní jednání.
- ÚOHS je posílen v dozoru nad veřejnou správou.

Dne 1. 12. 2012 vstoupila v účinnost již devátá novela zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže („ZOHS“). Hlavním cílem novely je poskytnout Úřadu pro ochranu hospo-

dářské soutěže („ÚOHS“) nástroje pro efektivnější odhalování kartelových dohod. Pro tyto účely budou ÚOHS sloužit mimo jiné níže zmíněné procesní instituty, ať už reflektující dosavadní praxi ÚOHS či instituty zcela nové:

Program shovívavosti („leniency“): Novela uzákonila již dlouholetou praxi ÚOHS spočívající v prominutí či podstatném snížení pokuty, kterou by jinak ÚOHS účastníkům kartelu uložil, výměnou za spolupráci s ÚOHS. Novela v souladu s dosavadní praxí rozlišuje mezi leniency typu I (100% snížení pokuty) a leniency typu II (snížení pokuty až o 50%). Kromě prominutí nebo snížení pokuty má však účast v leniency programu i další zřejmé výhody. Žadatelům o leniency, kteří se svojí žádostí uspějí, nemůže ÚOHS uložit zákaz plnění veřejných zakázek. Na druhou stranu ostatním účastníkům kartelu souvisejícího s veřejnými zakázkami tento zákaz uložit musí, a to na 3 roky. Novela ZOHS v souvislosti s leniency dopadá i na trestní zákoník, když zavádí trestněprávní imunitu pro osoby, které se aktivně podílely na vypracování leniency žádosti a s ÚOHS v rámci leniency programu spolupracovaly. Zde je však třeba upřesnit, že tato imunita se vztahuje výhradně na trestný čin porušování předpisů o pravidlech hospodářské soutěže ve smyslu § 248 odst. 2 trestního zákoníku a nedopadá tak např. na trestný čin pletich při zadání veřejné zakázky nebo při veřejné soutěži nebo trestný čin sjednání výhody při zadání veřejné zakázky nebo při veřejné soutěži.

Procedura narovnání: Díky novému institutu narovnání může ÚOHS snížit pokutu nejen aktivně spolupracujícím účastníkům řízení (v rámci leniency programu), ale též těm, kteří se v rámci správního řízení omezí jen na doznání se ke svému protisoutěžnímu jednání. Žádost o narovnání je však nutno podat nejpozději do 15 dnů od doručení sdělení výhrad ze strany ÚOHS. V takovém případě ÚOHS sníží účastníkovi pokutu, jejíž výši indikoval ve sdělení výhrad, a to o 20%. Stejně jako v případě leniency nehrozí v případě narovnání dotčenému účastníkovi řízení uložení ze strany ÚOHS zákazu plnění veřejných zakázek. Trestněprávní imunita se v případě narovnání neuplatní.

Prioritizace: ZOHS dále nově upravuje tzv. prioritizaci, která spočívá v možnosti ÚOHS v konkrétním případě uvážit a rozhodnout, že z důvodu velmi nízké škodlivosti příslušného konkrétního jednání pro hospodářskou soutěž není vůbec třeba zahajovat správní řízení. ÚOHS se tímto postupem snaží bojovat s nedostatkem kapacit. Prioritizace mu totiž umožňuje nezabývat se jednáním, které je sice protisoutěžní, ale jehož dopad na konkrétní trh je zanedbatelný.

Dozor nad činností orgánů veřejné správy: Novela rozšířila dozorové kompetence ÚOHS v oblasti protisoutěžního jednání orgánů státní správy a samosprávy. Po novele ZOHS se všem těmto orgánům zakazuje narušovat hospodářskou soutěž podporou, která by zvýhodňovala určitého soutěžitele, nebo jiným způsobem. Za porušení tohoto zákazu může ÚOHS uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč.

Legislativní novinky

Předžalobní výzva uzákoněna

Dne 1. 1. 2013 nabyla účinnosti novela občanského soudního řádu, která kromě jiného posiluje ochranu dlužníka při vymáhání pohledávek, když v případě sporů zavádí požadavek na zaslání předžalobní výzvy. Ta byla doposud běžnou praxí, nicméně zákon ji výslovně nevyžadoval. V případě, že žalobce nezašle ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním žaloby žalovanému výzvu k plnění na jeho adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu, soud sice bez dalšího žalobu nezamítne, nepřizná však žalobci náhradu nákladů řízení. Při nesplnění povinnosti zaslat předžalobní výzvu může soud náhradu přiznat jen výjimečně, a to z důvodů hodných zvláštního zřetele.

Konec „výmluv“ na osobu blízkou

Novela zákona o provozu na pozemních komunikacích (zák. č. 297/2011 Sb.) zavedla s účinností od 19. 1. 2013 mimo jiné povinnost provozovatele vozidla zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Porušení této povinnosti je správním deliktem postižitelným pokutou až do výše 10 000 Kč. Provozovatel odpovídá za tento správní delikt, pokud porušení pravidel (i) bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání; (ii) vykazuje znaky přestupku; a (iii) nemá za následek dopravní nehodu. Provozovatel však za tento správní delikt nebude sankcionován, pokud byl v souvislosti s daným přestupkem zjištěn a potrestán konkrétní pachatel (řidič). Doposud, pokud nebyl konkrétní pachatel přestupku zjištěn, provozovatel nebyl za dané jednání bez dalšího odpovědný či sankcionován. Proto v případech, kdy totožnost pachatele přestupku nemohla být spolehlivě zjištěna resp. prokázána, bylo pro provozovatele „výhodné“ uvést, že přestupek spáchala anonymní osoba blízká. Zmíněná novela se snaží zamezit zneužívání tohoto institutu. Nová úprava totiž stojí na principu, že za porušení pravidel je buď potrestán jeho konkrétní pachatel (řidič), anebo pokud řidič

nebyl identifikován a potrestán, je pokutován provozovatel za shora uvedený správní delikt (s výjimkou případů odcizeného vozidla či vozidla, u něhož probíhá zápis o změně v registru silničních vozidel). Co se týče obecných pravidel postupu příslušného orgánu, pak po zjištění přestupku příslušný orgán vyzve provozovatele, aby buď do 15 dnů uhradil „určenou částku“, jejíž výše se odvíjí od výše pokuty v blokovém řízení, nebo uvedl totožnost řidiče. Pokud provozovatel určenou částku uhradí, řízení o přestupku se odloží. Pokud ji neuhradí, ale uvede totožnost řidiče, příslušný orgán vede s řidičem řízení o přestupku. Je-li řidič za přestupek potrestán, pak naopak není potrestán provozovatel za shora uvedený správní delikt. Není-li však řidič potrestán (a řízení je zastaveno), protože mu nakonec nebylo spáchání přestupku prokázáno, je potrestán provozovatel za uvedený správní delikt. Čistě z hlediska bodového hodnocení je v principu výhodnější zaplatit „určenou částku“, resp. pokutu za uvedený správní delikt. V takovém případě totiž nehrozí, na rozdíl od některých přestupků, přičtení bodů v rámci bodového hodnocení.

Ručení odběratele za úhradu DPH dodavatelem

Novela zákona o DPH od 1. 1. 2013 zavádí nový institut tzv. nespolehlivého plátce. Nespolehlivým plátcem se na základě rozhodnutí správce daně může stát plátec DPH, který závažným způsobem poruší své povinnosti vztahující se ke správě daně. Novelou se rozšiřuje okruh případů, kdy příjemci plnění (tj. odběrateli) vzniká ručitelství závazek vůči státu za úhradu DPH ze strany poskytovatele plnění (tj. dodavatele) pro případ, že dodavatel (i) je k datu uskutečnění předmětného zdanitelného plnění veden jako nespolehlivý plátec; nebo (ii) ode dne 1. 4. 2013 obdrží platbu za zdanitelné plnění na účet, který nemá uveden v registru bankovních účtů plátců DPH; nebo (iii) dodává pohonné hmoty mimo čerpací stanice a zároveň není k datu uskutečnění předmětného plnění uveden v registru celní správy jako distributor pohonných hmot. Na základě výše popsaného ručení se plátec DPH v pozici odběratele vystavuje riziku, že DPH zaplatí dvakrát; nejprve svému dodavateli a následně státu z titulu ručení.

Rekodifikace a zvláštní vydání newsletteru

Za necelý rok (1. 1. 2014) vstoupí v účinnost rekodifikace soukromého práva, která nastolí přelomové změny v systému a obsahu občanského a obchodního práva. S přípravou na tyto změny je proto vhodné začít již nyní. Za tímto účelem pro Vás budeme vydávat měsíční newslettery, ve kterých budeme postupně poukazovat na změny v občanském a obchodním právu, které se dotýkají právních otázek, které s Vámi v naší právní praxi řešíme nejčastěji. Speciální newslettery se budou týkat následujících oblastí:

- 1) Akciová společnost;
- 2) Společnost s ručením omezeným;
- 3) Jednání právnické osoby a odpovědnost statutárních orgánů;

- 4) Převody akcií a obchodních podílů;
- 5) Obchodní závod (dnes „podnik“) a jeho převod;
- 6) Kupní smlouva a všeobecné obchodní podmínky;
- 7) Náhrada škody, smluvní pokuta a úroky z prodlení;
- 8) Zajištění závazků;
- 9) Vlastnické právo k nemovitostem;
- 10) Nakládání s nemovitostmi;
- 11) Veřejné seznamy (katastr nemovitostí, obchodní rejstřík).

Uvedená témata newsletterů mohou být pozměněna či upravena, pokud z Vašich reakcí vyplyne četný zájem o pokrytí dalších/odlišných témat.

Newsletter společnosti RANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o. informuje obecně o vybraných legislativních změnách, judikatuře a právních problémech. Informace předkládané v newsletteru mají pouze informativní povahu a nepředstavují úplný přehled změn v legislativě, judikatuře či právní praxi. Do newsletteru jsou zařazovány informace, které naše advokátní kancelář vybírá dle vlastního uvážení s ohledem na zajímavost či praktickou využitelnost informací pro adresáty newsletteru. Aplikovatelnost v newsletteru publikovaných informací na specifické případy je závislá na konkrétních okolnostech. Tento newsletter nepředstavuje právní radu a RANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o. neodpovídá za aplikaci závěrů či skutečností uvedených v newsletteru na jakýkoli právní případ.